

POSTANOWIENIE

Dnia 7 lipca 2017 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Tomasz Artymiuk

w sprawie **K. O.**

po rozpoznaniu w Izbie Karnej na posiedzeniu

w dniu 7 lipca 2017 r.,

zażalenia skazanego

na postanowienie Sądu Okręgowego w S. z dnia 5 maja 2017 r., II Ka .../69, o umorzeniu postępowania w przedmiocie wniosku skazanego o przywrócenie terminu do złożenia wniosku o sporządzenie uzasadnienia wyroku Sądu Okręgowego w S. z dnia 24 marca 2017 r.,

postanowił:

utrzymać w mocy zaskarżone postanowienie.

UZASADNIENIE

Wyrokiem z dnia 24 marca 2017 r., II Ka .../16, Sąd Okręgowy w S. po rozpoznaniu m.in. apelacji oskarżonego K. O. i jego obrońcy, uchylił do ponownego rozpoznania wyrok Sądu Rejonowego w G. z dnia 31 maja 2016 r., II K .../13, w części dotyczącej zasądzenia od tego oskarżonego kosztów procesu i w tym zakresie sprawę przekazał do ponownego rozpoznania Sądowi pierwszej instancji, natomiast w pozostałej części zaskarżone orzeczenie sądu *meriti* utrzymał w mocy. W rozprawie przed Sądem drugiej instancji w dniu 14 marca 2017 r. uczestniczył oskarżony z obrońcą, nie stawili się oni natomiast na ogłoszenie wyroku.

W dniu 10 kwietnia 2017 r. do Sądu odwoławczego wpłynął nadany pocztą w dniu 7 kwietnia 2017 r. wniosek skazanego K. O. o sporządzenie uzasadnienia wyroku sądu *ad quem* wraz z wnioskiem o przywrócenie terminu zawitego do złożenia takiego wniosku.

Postanowieniem z dnia 12 kwietnia 2017 r. (k. 1253) Sąd Okręgowy w S. wniosku skazanego K. O. o przywrócenie terminu do złożenia wniosku o sporządzenie i doręczenie uzasadnienia orzeczenia nie uwzględnił. Postanowienie powyższe doręczono skazanemu w dniu 20 kwietnia 2017 r. W dniu 24 kwietnia 2017 r. K. O. wniósł (data stempla pocztowego) kolejny wniosek o przywrócenie terminu do złożenia wniosku o uzasadnienie wyroku, dołączając do niego sam wniosek o sporządzenie uzasadnienia wyroku oraz dokumentację lekarską (k. 1274-1283).

Postanowieniem z dnia 5 maja 2017 r., II Ka .../16, Sąd Okręgowy w S. – na podstawie art. 17 § 1 pkt 7 k.p.k. – postępowanie w przedmiocie wskazanego wyżej wniosku o przywrócenie terminu umorzył (k. 1287).

To ostatnie orzeczenie w całości zaskarżył skazany. W złożonym w terminie zażaleniu zarzucił błędne zastosowanie art. 17 § 1 pkt 7 k.p.k. z uwagi na dołączenie do wniosku o przywrócenie terminu nowych dowodów w postaci dokumentacji lekarskiej, które nie były przedmiotem rozpoznania wniosku z dnia 7 kwietnia 2017 r. oraz zastosowanie przedmiotowego przepisu w postępowaniu incydentalnym, a także błędne niezastosowanie art. 2 § 1 pkt 2 k.p.k. przez odmowę przywrócenia terminu pomimo spełnienia przesłanek z art. 126 § 1 k.p.k., co zamknęło skazanemu drogę do wniesienia kasacji. W oparciu o powołane zarzuty wniósł o uchylenie zaskarżonego postanowienia i przywrócenie terminu do wniesienia wniosku o uzasadnienie wyroku Sądu Okręgowego w S.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje.

Zażalenie skazanego na uwzględnienie nie zasługuje.

W pierwszym rzędzie wskazać należy, że błędny jest pogląd skarżącego, jakoby umorzenie postępowania w oparciu o ujemną przesłankę procesową określoną w art. 17 § 1 pkt 7 k.p.k. jest dopuszczalne wyłącznie w postępowaniu, którego przedmiotem jest ustalenie odpowiedzialności karnej danej osoby, nie jest natomiast możliwe zastosowanie tego przepisu w innych postępowaniach, w szczególności mających charakter incydentalny.

Takie rozumienie powołanej regulacji stanowiłoby zaprzeczenie jej *ratio legis* prowadząc do sytuacji kiedy wielokrotnie składane wnioski w określonym

przedmiocie, i to bez nowej argumentacji, musiałyby być za każdym razem merytorycznie rozpoznawane.

Co więcej, w przepisie art. 17 § 1 k.p.k. jest przecież mowa o niewszczygnięciu lub o umorzeniu postępowania, nie ograniczając tego wyłącznie do postępowania w przedmiocie głównego nurtu procesu. Żaden przepis procedury karnej nie wyłącza możliwości rozstrzygnięcia w oparciu o wskazaną ujemną przesłankę procesową w postępowaniach incydentalnych, natomiast w sytuacji, gdy ustawodawca uznał konieczność wydania w takim wypadku innego rodzaju decyzji procesowej (np. pozostawienie wniosku bez rozpoznania) wprost to obejmował określoną regulacją (zob. art. 41a k.p.k.).

Z powołanych względów Sąd Najwyższy uznał dopuszczalność powoływania się na przesłankę *res iudicata* w postępowaniach o wydanie wyroku łącznego, chociaż w tym wypadku również nie rozstrzyga się o odpowiedzialności konkretnej osoby za konkretny czyn, i to zarówno w zakresie pozytywnego w tym przedmiocie rozstrzygnięcia – wydania wyroku łącznego (zob. wyroki: z dnia 18 lutego 2005 r., V KK 458/04, LEX nr 159367; z dnia 7 listopada 2007 r., V KK 340/07, R-OSNKW 2007, poz. 2486; z dnia 9 września 2010 r., III KO 80/09, R-OSNKW 2010, poz. 1709; z dnia 14 marca 2013, III KK 36/13, LEX nr 1293803), jak i negatywnego – umorzenie postępowania o wydanie wyroku łącznego (zob. wyrok z dnia 30 listopada 2011 r., II KK 149/11, OSNKW 2011, z. 12, poz. 113). Podobny pogląd wyrażony też został w wypadkach, gdy powaga rzeczy osądzonej dotyczyła identycznej materii, jak ta, która objęta jest niniejszą sprawą, a więc kwestii przywrócenia terminu do złożenia wniosku o uzasadnienie wyroku (zob. postanowienia Sądu Najwyższego: z dnia 1 czerwca 2010 r., IV KZ 33/10 i z dnia 4 września 2015, IV KZ 53/15, - oba niepubl.).

Nie ma też racji autor zażalenia, że z uwagi na dołączenie do wniosku dokumentacji lekarskiej, drugi ze złożonych przez niego wniosków o przywrócenie terminu opierał się na innych okolicznościach niż te, których dotyczył wniosek pierwotny. O tym, że tak nie jest przekonuje treść obu dokumentów z dnia 7 kwietnia 2017 r. i z dnia 23 kwietnia 2017 r., w których skazany przyczyny niedotrzymania terminu zawitego upatruje z zmianach stanu prawnego, a jednocześnie wskazuje na swoją złą kondycję psychiczną skutkującą

niezrozumieniem pouczenia o sposobie i terminie wniesienia kasacji. Trudno w tym stanie rzeczy nie zgodzić się z argumentacją zawartą w uzasadnieniu zaskarżonego postanowienia, że w obu wypadkach podnoszone przez K. O. okoliczności mają tożsamy charakter.

Wreszcie, brak podstaw do zakwestionowania stanowiska Sądu Okręgowego, że w wypadku przedmiotowego postępowania nie zostały spełnione warunki określone w art. 126 § 1 k.p.k., od których ustawa uzależnia przywrócenie terminu zawitego. Trafna jest bowiem konstatacja tego Sądu zawarta w postanowieniu z dnia 12 kwietnia 2017 r., że przy dochowaniu przez skazanego należytej staranności mógł złożyć w określonym terminie wniosek o uzasadnienie, a uchybienie temu terminowi było zawinione właśnie przez niego samego. Do złożenia takiego wniosku nie potrzeba wszakże dokonania skomplikowanych czynności, zaś K. O. korzystał nadto z pomocy obrońcy ustanowionej z wyboru, którą – niezależnie od samopoczucia skazanego – wystarczające było w czasie z nią kontaktu, mającego przecież miejsce, zobowiązanie do wystąpienia ze stosownym wnioskiem o uzasadnienie, co musiałaby ona, będąc związana udzielonym pełnomocnictwem, uczynić.

Wobec powyższego, również potraktowanie wniosku skazanego z dnia 23 kwietnia 2017 r., jako wniesionego w terminie zażalenia na powołane wyżej postanowienie z dnia 12 kwietnia 2017 r. (orzeczenie doręczono skazanemu w dniu 20 kwietnia 2017 r. – k. 1273, a kolejny wniosek nadany został w urzędzie pocztowym w dniu 24 kwietnia 2017 r. – k. 1284), co w świetle regulacji art. 118 § 1 i 2 k.p.k. wydaje się również możliwe, nie mogłoby doprowadzić do jego uwzględnienia.

W obecnym stanie sprawy wniesienie w niej kasacji od wyroku Sądu Okręgowego w S. z dnia 24 marca 2017 r., II Ka .../16, możliwe jest więc wyłącznie przez jeden z podmiotów wymienionych w art. 521 § 1 k.p.k. (Minister Sprawiedliwości – Prokurator Generalny lub Rzecznika Praw Obywatelskich), do których ze stosowną inicjatywą musi jednak zwrócić się sam K. O.

Uwzględniając całokształt przeprowadzonych wyżej rozważań, a więc niepotwierdzenie się żadnego z podniesionych w zażaleniu zarzutów, postanowiono jak na wstępie.

kc